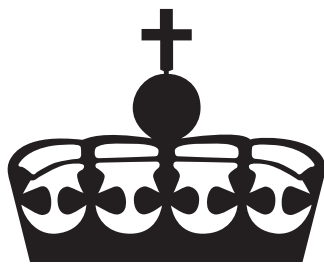

Årsrapport

**NORSK
AKKREDITERING**

2014

Innhold

1	Leders beretning.....	2
2	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	4
2.1	Omtale av virksomheten og samfunnsoppdrag	4
2.2	Organisasjonen	6
2.3	Utvalgte hovedtall	7
3	Årets aktiviteter og resultater	8
3.1	Dekke behovet i markedet for nye akkrediteringer og oppfølginger.....	8
3.2	Dekke behovet i markedet for inspeksjon etter OECDs prinsipper for god laboratoriepraksis (GLP) 13	
3.3	Bistandsprosjekter	14
3.4	Ressursforbruk 2014.....	15
4	Styring og kontroll i virksomheten	17
4.1	Overordnet vurdering av styring og kontroll i virksomheten.....	17
4.2	Forhold departementet har bedt om særskilt rapportering på	17
5	Vurdering av framtidssutsikter	23
6	Årsregnskap	24
6.1	Ledelseskommantar årsregnskapet 2014	24
6.2	Oppstilling av bevilgningsrapportering	28
6.3	Oppstilling av artskontorrapportering	31

1 Leders beretning

Norsk akkrediterings (NA) samlede utgiftsbevilgning økte med 7,4 % fra 2013. Dette er et tydelig signal fra departementet, etter innspill fra NA, om høyere aktivitetsnivå innen vår kjernevirksomhet. Årsrapporten og tilhørende årsregnskap viser at dette er tilfelle. Alle planlagte aktiviteter for 2014 er i hovedsak gjennomført. Dette omfatter bedømmelsesbesøk, arrangement av kurs, gjennomføring av kontaktmøter og internasjonalt samarbeid.

Når det gjelder inntektssiden har vi vært bevisst at nivået de senere årene, som delvis har vært et resultat av høye bistandsprosjektinntekter over tid, ikke ville kunne opprettholdes tilsvarende fra 2015. Som et viktig avbøtende tiltak ble gebyrforskriften for NA revidert ved utgangen av 2014.

Vi har de senere årene sett en utvikling med netto økning i antall akkrediteringer. Denne trenden er ikke synlig ved årsskiftet 2014/15. Dette skyldes delvis at få søknader om akkreditering ble innvilget i løpet av året. Ved årets utløp har vi 27 søknader til behandling. Nye søknader vil i 2015 gis enda høyere prioritet, og vi ser for oss en fortsatt økt ressursbruk til å innvilge nye søknader og ivareta de akkrediterte organisasjonenes behov for oppfølging de nærmeste årene.

Vi har i 2014 arbeidet mye med effektivisering og forenkling. Det er igangsatt et arbeid for å begrense antall skjema for akkrediterte virksomheter og nye søkere. Videre har vi revidert vårt kravdokument for akkrediterte, som skal styre avtalen mellom oss og våre kunder.

Det er også slik at tiden fra gjennomført akkrediteringsbesøk til organisasjonen lukker sine avvik, har betydning for hvor raskt akkrediteringen kan vedtas, og hvor raskt den akkrediterte organisasjonen kan levere en akkreditert tjeneste i markedet. Det er derfor av stor verdi for våre kunder at denne prosessen gjøres så raskt som mulig. I 2014 startet vi derfor et prosjekt med den hensikt å gjøre det mulig å levere rapport fra bedømmingen umiddelbart ute hos kunden. Vi har som målsetting å implementere et slikt datasystem fra høsten 2015.

Jeg vil også trekke frem en forsøksordning hvor vi spesialiserte saksbehandlerrollen og allokerer to stillinger (prosjektkoordinatorer) til kun å jobbe med de økonomiske og administrative oppgavene knyttet til akkrediteringsprosjektene. Prosjektkoordinatorene følger prosjektene fra start til mål og fungerer også som førstelinjekontakt for våre kunder. Forsøksordningen ble testet i ett halvår i 2014, og det er besluttet å fortsette ordningen fra 2015 med 2 årsverk allokeret til dette arbeidet.

Den europeiske samarbeidsorganisasjonen for akkreditering (EA) er viktig for samarbeid og harmonisering i vår region. I løpet av 2014 var NA gjenstand for to peer-evalueringsaktiviteter, henholdsvis oppfølging av korrigerende tiltak fra peer-evalueringen i 2012 og peer-evaluering for EU-ETS-ordningen som er et nytt akkrediteringsområde fra 2014. Høsten 2014 ble begge rapportene godkjent av EAs komité for multilaterale avtaler, og vår status som signatar til alle EAs multilaterale avtaler ble bekreftet.

Kjeller, 26. februar 2015

Geir A. Samuelsen
Direktør
Norsk akkreditering

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

2.1 Omtale av virksomheten og samfunnsoppdrag

NA ble i 1994 opprettet som en avdeling i Justervesenet og skilt ut som egen etat i 2004. NA er underlagt Nærings- og fiskeridepartementet. Etatens virksomhet er hjemlet i Lov om det frie varebytte i EØS (EØS-vareloven) av 12 april 2013.

NAs rolle er å sikre internasjonal tillit til varer og tjenester. Dette gjøres ved at vi som medlemmer av internasjonale akkrediteringsavtaler kan sikre kvaliteten på sertifikater, inspeksjonsrapporter og laboratorieresultater utført av akkrediterte virksomheter i Norge.

NAs mål er:

- Dekke behovet i markedet for nye akkrediteringer og oppfølginger
- Dekke behovet i markedet for inspeksjon etter OECDs prinsipper for god laboratoriepraksis (GLP)

Akkreditering er i sin natur et virkemiddel for å sikre kvalitet på varer og tjenester. Metoden brukes av:

- EU/EFTA for å sikre like konkurransevilkår for særlig risikoutsatte varer og tjenester
- Nasjonale lovgivere for å sikre likeverdige konkurransevilkår mellom leverandører av
 - Inspeksjoner
 - Tester
 - Kalibreringer
 - Sertifikater
- Organisasjoner som ønsker å dokumentere egen kvalitet
 - I eget kvalitetsarbeid
 - Overfor kunder
 - Overfor eiere eller andre interesserte parter

Akkreditering og GLP kan brukes i og tilpasses de aller fleste sektorer, industrier og markeder. NA har derfor et utstrakt samarbeid med sektormyndigheter som Miljødirektoratet, Mattilsynet, Direktorat for samfunnssikkerhet og beredskap, Direktorat for byggkvalitet, Arbeidstilsynet, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, Fiskeridirektoratet, og andre myndigheter som setter tekniske krav. Samarbeidet består av regelverksutvikling, utvikling av akkrediteringsordninger, bruk av akkreditering i forbindelse med utpeking av tekniske kontrollorgan og andre områder hvor akkrediterte systemer kan spille en rolle for å sikre helse, miljø og sikkerhet i samfunnet.

Akkreditering er det utøvende leddet i et internasjonalt avtaleverk for gjensidig tillit til sertifikater, inspeksjoner og laboratorieresultater. NA har derfor et utstrakt samarbeid med akkrediteringsorgan i over 180 land. Samarbeidet organiseres i tre medlemsorganisasjoner:

- ILAC – International Laboratory Accreditation Committee
- IAF – International Accreditation Forum
- EA – European Co-operation for accreditation

EA er medlemsorganisasjonen for akkrediteringsorgan i EU eller EFTA-land. Det meste av vårt internasjonale samarbeid gjøres gjennom vårt bidrag til EA. I tillegg er NA tilknyttet de to verdensomspennende organisasjonene ILAC og IAF.

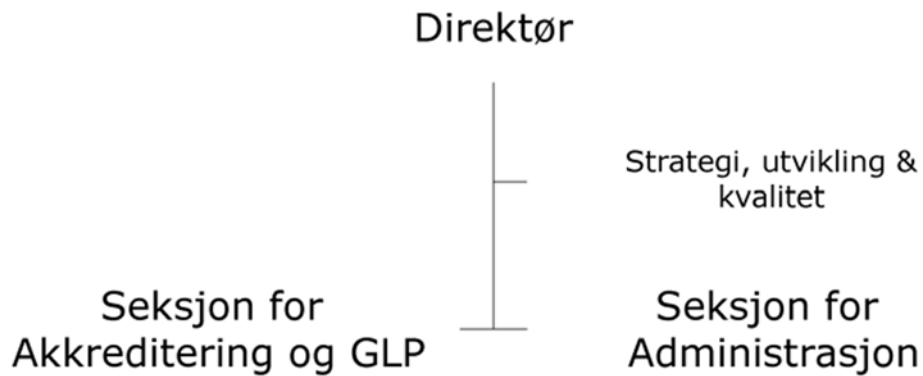
Enkelte av NAs akkrediterte virksomheter er store internasjonale samsvarsvurderingsorgan som Nemko, DNV GL og Eurofins. Disse virksomhetene har flere og omfattende akkrediteringer og bruker disse overfor kunder og myndigheter over hele verden. Organisasjoner som disse opererer i et marked med meget sterk konkurranse og er avhengig av at det internasjonale samarbeidet for akkreditering fungerer tilfredsstillende. For å kunne bedømme slike organisasjoner på en kostnadseffektiv måte har NA kvalifisert bedømmere for å kunne bedømme mot flere akkrediteringsstandarder samtidig.

2.2 Organisasjonen

NA er lokalisert på Kjeller i Skedsmo kommune. Etaten er organisert med to seksjoner, en for akkrediterings- og GLP-virksomhet og en for administrasjon. Ved slutten av 2014 var vi 25 ansatte som gjennom året sto for 22,5 årsverk. Etatens ledelse består av:

- Direktør Geir Samuelsen
- Avdelingsdirektør Inger Cecilie Laake
- Administrasjonssjef Janicke Sundberg-Hansen
- Seniorrådgiver kommunikasjon Knut Thomas Sjølie
- Seniorrådgiver Anita Blomberg-Nygård

Figur 1 Organisasjonskart

2.3 Utvalgte hovedtall

Tabell 1 viser volumtall for akkrediteringsvirksomheten fra kapittel 3. Tabell 2 viser nøkkeltall basert på informasjon fra kapittel 6 Årsregnskapet for de tre siste årene. Nøkkeltallene omtales i kapittel 3.

Tabell 1 Utvalgte volumtall

	2012	2013	2014
Antall innvilgede søknader i løpet av året	22	22	9
Antall utestående søknader	26	15	27
Totalt antall akkrediterte	234	245	232
Totalt antall GLP-organisasjoner ved årets slutt	5	5	5

Tabell 2 Utvalgte nøkkeltall fra årsregnskapet 2012-2014

	2012	2013	2014
Antall årsverk	18,0	19,1	22,5
Samlet tildeling post 01-99	36 303 000	37 533 000	40 300 000
Utnyttelsesgrad post 01-99	95,2 %	102,2 %	95,6 %
Driftsutgifter	35 082 945	38 392 371	43 634 582
Lønnsandel av driftsutgifter	43,5 %	47,2 %	48,8 %
Lønnsutgifter per årsverk	847 007	948 463	946 689
Viderefakturerbare utgifter	12 323 072	14 225 424	15 507 575
Andel av driftsutgifter som er viderefakturerbare	35,1 %	37,1 %	35,5 %

3 Årets aktiviteter og resultater

3.1 Dekke behovet i markedet for nye akkrediteringer og oppfølginger

3.1.1 Antall nye akkrediteringer og oppfølginger som er gjennomført og beskrivelse av forventet utvikling

Tabell 3 Antall søknader, ikke innvilget, om akkreditering, fordelt på standarder

Ordning	Standard	Antall søknader per 31.12.2013	T1 2014	T2 2014	Antall søknader per 31.12.2014
Laboratorier	ISO 17025	6	9	12	14
Medisinske laboratorier	ISO 15189	1	2	5	4
SLP-arrangører	ISO 17043	0	0	0	0
Inspeksjonsorgan	ISO17020	4	4	3	4
Produktsertifiseringsorgan	EN45011/ ISO 17065	2	4	3	3
Systemsertifiseringsorgan	ISO 17021	0	0	0	2
Personellsertifiseringsorgan	ISO 17024	1	2	1	0
EU-ETS verifikasjonsorgan	ISO 14065	1	0	1	0
Totalt antall søknader om akkrediteringer		15	21	25	27

Tabell 4 Antall innvilgede søknader om akkreditering, fordelt på standarder

Ordning	Standard	T1 2014	T2 2013	T3 2014	Antall søknader innvilget 2014
Laboratorier	ISO 17025	2	2	0	4
Medisinske laboratorier	ISO 15189	1	0	0	1
SLP-arrangører	ISO 17043	0	0	0	0
Inspeksjonsorgan	ISO 17020	0	0	1	1
Produktsertifiseringsorgan	EN 45011/ ISO 17065	0	1	0	1
Systemsertifiseringsorgan	ISO 17021	0	0	0	0
Personellsertifiseringsorgan	ISO 17024	0	1	0	1
EU-ETS verifikasjonsorgan	ISO 14065	1	0	0	1
Totalt antall innvilgede akkrediteringer		4	4	1	9

Tabell 5 Antall akkrediterte organisasjoner fordelt på standarder

Ordning	Standard	Antall akkrediteringer per 31.12.2013	T1 2014	T2 2014	Antall akkrediteringer per 31.12.2014
Laboratorier	ISO 17025	143	144	140	134
Medisinske laboratorier	ISO 15189	21	20	21	20
SLP-arrangører	ISO 17043	1	1	1	1
Inspeksjonsorgan	ISO 17020	38	37	37	36
Produktsertifiseringsorgan	EN 45011/ ISO 17065	15	15	16	16
Systemsertifiseringsorgan	ISO 17021	11	11	9	8
Personellsertifiseringsorgan	ISO 17024	15	15	15	15
EU-ETS verifikasjonsorgan	ISO 14065	1	2	2	2
Totalt antall akkrediteringer		245	245	241	232

Alle planlagte bedømmelses- og oppfølgingsbesøk for 2014 ble i hovedsak gjennomført innen de fastsatte maksimale tidsintervallene. Alle kursarrangement, gjennomføring av kontaktmøter, personalutvikling og deltagelse i internasjonale forum ble også gjennomført i henhold til aktivitetsplaner.

Antall søknader om ny akkreditering som er under behandling har gått opp (+2) siden siste kvartalsgrad. Dette skyldes i hovedsak at det er mottatt søknader fra organisasjoner som søker om akkreditering for nye krav i Forskrift for periodisk kjøretøykontroll. Flere av disse søknadene kom så sent på året at det ikke har vært mulig å ferdigstille akkrediteringsprosessen innen utgangen av året slik opprinnelig krav fra Statens vegvesen var. Det var ingen av de 7 søknadene innen dette området som ble innvilget i 2014. Det forventes imidlertid at de fleste vil bli akkreditert innen den utvidede fristen satt av Statens vegvesen (01.07.2015).

Det forventes videre at NA vil motta flere nye søknader også i 2015, bl.a. p.g.a Fylkesmannens strengere håndheving av kravet om at MOM C-undersøkelse skal utføres av akkrediterte organisasjoner. MOM C-undersøkelser er prøving av bunnsedimenter rundt oppdrettsanlegg for miljøovervåking. I tillegg er det varslet at flere sykehus vil søke om akkreditering for sine laboratorier i 2015.

Utviklingen for medisinske laboratorier med større akkrediteringsomfang og sammenslåing av flere akkrediteringer innen de enkelte sykehusene, ser ut til å fortsette. Dette gjelder også enkelte andre større organisasjoner med flere akkrediteringer og lokaliteter. Dette gjør at ressursbehovet per akkreditering øker.

Også i 2015 forventer vi at ressurser benyttet til saksbehandling og bedømming vil øke og at det også vil komme en økning i antall akkrediteringer. Det siste fordi NA har etablert et samarbeid med flere sektormyndigheter som vurderer å sette krav til akkreditering.

Antallet akkrediterte organisasjoner har gått ned (-13). Dette skyldes følgende forhold:

De siste akkrediteringene utenfor Norge er avsluttet (med unntak av én som avsluttes 1.1.2015). Dette omfatter fem akkrediteringer. Dette er i tråd med NAs delstrategi for internasjonale akkrediteringer og internasjonal bistand 2012-15.

Flere akkrediteringer er slått sammen som følge av oppkjøp, fusjoner og lignende. Dette medfører bortfall av fire akkrediteringer.

Akkrediteringer er sagt opp av organisasjoner som ikke lenger ser seg i stand til eller ønsker å være akkreditert. Dette medførte bortfall av ti akkrediteringer.

Én akkreditering er overført til en organisasjon utenfor Norge. Akkrediteringen er dermed terminert i NA.

To akkrediteringer hadde vært suspendert i en lengre periode og ble derfor terminert i samråd med organisasjonen.

3.1.2 Resultatet av tiltak for å skape økt forståelse for nytten av akkreditering hos næringsdrivende og offentlige myndigheter

Det er gjennomført fire typer aktiviteter for å øke kunnskapen om akkreditering. Dette omfatter gjennomføring av kontakt- og informasjonsmøter med offentlige myndigheter, arrangement av kurs, presentasjoner om akkreditering i eksterne fora og produksjon av nettsaker for akkreditert.no med mål om å vise hvordan akkrediteringsordningene brukes.

3.1.2.1 Kontakt- og informasjonsmøter:

Kontaktmøter er en viktig del av NAs kommunikasjon med interesseorganisasjoner og myndighetsorgan. Kontaktmøter brukes til å avklare forventninger, krav og utvikling mellom akkrediteringsorganet og viktige premissgivere for flere ordninger. Så langt i år er det gjennomført kontaktmøter med følgende organisasjoner:

- Miljødirektoratet, EU ETS
- Direktoratet for Sikkerhet og Beredskap
- Arbeidstilsynet, akkreditering relatert til brukerforskriften og masseforflytning
- Fiskeridirektoratet, akkreditering for NYTEK-forskriften og erfaringsutveksling
- Helsedirektoratet, erfaringsutveksling om tilsynsaktiviteter
- Vannringen interesseorganisasjon for norske kommuner, kommunalt eide VA-selskaper, kommunenes driftsassistanser for VA og private andelsvannverk
- Norsk Vann, interesseorganisasjon for vannbransjen
- Vegdirektoratet om endringer i forskrift om periodisk kjøretøykontroll
- Direktoratet for byggkvalitet om Byggevareforordningen
- Autobransjens leverandørforening

3.1.2.2 Kurs:

I løpet av 2014 har NA arrangert tolv kurs med eksterne deltakere. Kursene dekker behov for opplæring hos søkere, akkrediterte organisasjoner og bedømmere:

- Søkerkurs ISO 17025
 - Kurs som retter seg mot organisasjoner som ønsker å bli akkreditert. Målsettingen med kurset er å gi en innføring i akkrediteringskravene og å gjøre det enklere for søkerorganisasjonene å gjennomføre akkrediteringsprosessen
- Søkerkurs for kalibrering av utstyr som brukes i Periodisk kjøretøykontroll
 - Kurset tilsvarer det generelle søkerkurset, men rettet seg spesielt mot potensielle leverandører av kalibreringstjenester til verksteder som tilbyr periodisk kjøretøykontroll, EU-kontroll.
- Kurs for bedømmere ISO 17025
 - Bedømmerkurset har som formål å forberede ledende og tekniske bedømmere på rollen som bedømmer for NA. Kurset er også egnet for kvalitetssjefer og lignende som ønsker en dypere innføring i akkrediteringskravene enn det som gis i søkerkursene. Kurset går over flere dager og består av både teori og praktiske øvelser.
- Opplæring av tekniske eksperter for inspeksjon
 - Opplæringsaktiviteter for tekniske bedømmere arrangeres for å styrke harmoniseringen mellom de tekniske bedømmerne.
- Endring av ISO 15189
 - I forbindelse med ny, revidert versjon av ISO 15189 holdt vi et kurs for å informere om endringene i den nye versjonen. Kurset hadde over 100 deltakere fra flere helseforetak over hele landet.
- Lunsjseminar – akkreditering som grunnlag for utpeking som TKO
 - Seminar arrangert av NA som en videreføring av frokostseminaret med samme tema som ble arrangert i 2013. Tema var Lov om det frie varebytte i EØS, status vedrørende utpeking av tekniske kontrollorgan i Norge, utpekende myndigheters praksis ved utpeking
- Kurs - observasjoner av revisjoner utført av akkrediterte systemsertifiseringsorganer
 - Kurset hadde som formål å trene aktuelle bedømmere i gjennomføring av slike observasjoner i tråd med NAs og internasjonal praksis. Kurset ble holdt i Miljødirektoratets lokaler på Helsefyr siden flere av deltageren er ansatt i Miljødirektoratet.
- Akkrediteringsdagen
 - Heldagsseminar for NAs kunder. Dagen ble delt i to med felles innhold før lunsj og fagspesifikke grupper etter lunsj. Faggruppen for tekniske kontrollorgan var ny på programmet i 2014.

- Temadag EU ETS
 - NA arrangerte et dagsseminar for NA, Miljødirektoratet og alle verifikatører som operer i Norge. Temaer som ble gjennomgått var NAs implementering av ordningen, Miljødirektoratets håndtering av verifikatører, både akkreditert av NA og akkreditert av andre akkrediteringsorgan i Europa og erfaringsutveksling fra verifikasjonene.
- Kurs for bedømmere ISO 15189:2012
 - Bedømmerkurset har som formål å forberede ledende og tekniske bedømmere på rollen som bedømmer for NA. Kurset er også egnet for kvalitetssjefer og lignende som ønsker en dypere innføring i akkrediteringskravene enn det som gis i søkerkursene. Kurset går over flere dager og består av både teoretiske og praktiske øvelser
- Interne revisjoner i akkrediterte organisasjoner
 - Klargjøring av krav og praktiske øvelser for å øke forståelsen av kravet
- Observasjoner systemsertifisering
 - Opplæring av personell som skal observere akkrediterte sertifiseringsorganer under deres revisjonsbesøk hos sine kunder

3.1.2.3 *Presentasjon av akkrediteringsordningen og NA*

I løpet av 2014 har vi vært til stede og presentert akkrediteringsordningene i en rekke eksterne møter og organisasjoner. Presentasjonene dekker et vidt spekter av NAs målgrupper og bidrar til å øke forståelsen for, og å øke bruken av akkreditering.

- Akkreditering som grunnlag for utpeking for NFD og medlemmer i Handelsforenklingsgruppen høsten 2014
- Mikroseminaret Informasjon & nyheter fra NA/målesikkerhet i mikrobiologi
- NITO – Bioingeniørforeningen/ informasjon fra NA
- NORTURA Labforum/ Krav og bruk av SLP i akkreditert virksomhet og oppfølging og nytteverdi av SLP-resultater
- Regional blodbankkonferanse i Helse Sør-Øst/endringskontroll
- Norsk Kjemisk Selskap – akkreditering
- Norsk Organisasjon for Sikkerhetskompetanse - NOORSI bransjeseminar

3.1.2.4 *Produksjon av nettsaker*

Saker på NAs nettsider har som hovedmål å formidle bruken av akkrediterte ordninger til allmennheten, opplyse om endringer i systemene til brukere av akkrediterte ordninger og opplyse akkrediterte om endringer i kravene til akkrediterte organisasjoner.

NAs nettsider utvikles kontinuerlig i tråd med etatens kommunikasjonsplan.

3.1.2.5 Beskrivelse av de viktigste aktivitetene som er gjennomført for å følge opp internasjonale forpliktelser på akkrediteringsområdet, herunder arbeidet med videreutvikling av den europeiske akkrediteringsordningen

NA har i 2014 deltatt i planlagte møter i European Accreditation (EA). I tillegg deltar vi i International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) og International Accreditation Forum (IAF) der vi mener det er hensiktsmessig for NA.

I tillegg til at NAs direktør er nestleder i EA, er NAs representant i EAs komité for kommunikasjon og publikasjoner (EA CPC) valgt til nestleder i denne komiteen under møtet i mars 2014.

Som et ledd i EAs etablering av en ny multilateral avtale vedrørende akkreditering av organisasjoner som utfører miljøverifikasjon (EU-ETS) i henhold til ISO 14065 og EU-forordning 600/2012, har NA blitt evaluert for denne ordningen i mai 2014. I tillegg gjennomførte EA i juni 2014 et oppfølgingsbesøk for å vurdere implementeringen av gjennomførte korrigerende tiltak etter den ordinære evalueringen høsten 2012.

Rapportene fra begge disse evalueringene inneholder positive anbefalinger for NA og ble godkjent av EA MAC under møtet i Amsterdam i oktober 2014.

3.2 Dekke behovet i markedet for inspeksjon etter OECDs prinsipper for god laboratoriepraksis (GLP)

Det var ved utgangen av 2014 fem organisasjoner i NAs GLP-register.

Tabell 6 antall laboratorier som deltar i GLP-ordningen

	2012	2013	2014
Antall laboratorier som er registrert ved årsslutning	6	5	5

3.2.1 Beskrivelse av forventet utvikling

Vi forventer ingen endringer i antallet organisasjoner i GLP-registeret i nær fremtid. Det er per 31.12.2014 ingen nye søkere om GLP-registrering.

3.3 Bistandsprosjekter

3.3.1 Bangladesh Accreditation Board (BAB)

I første tertial hadde prosjektet to aktiviteter; to kurs for tekniske og ledende bedømmere innen ISO 17025 og ISO 15189 i Bangladesh og opplæringsaktiviteter og observasjon av bedømminger for seks personer i Norge.

I andre tertial gjennomførte NA en pre peer-evaluering av BAB og et oppfølgingsbesøk av et kalibreringslaboratorium sammen med BAB. I tillegg var NA med som trenere i en opplæringsbedømming av et sykehuslaboratorium i Dhaka.

I tredje tertial ble det gjennomført:

- Utvikling av dokumenter og skjema i BABs styringssystem for akkreditering av sertifisering og inspeksjon samt opplæring knyttet til dette arbeidet.
- Tre tekniske kurs for tekniske bedømmere for ISO/IEC 17025 og ISO 15189. Kursene omhandlet måleusikkerhet, validering samt interne og eksterne kontrollprogram for laboratorieanalyser.
- Ett bedømmerkurs for ISO /IEC 17043. Kurset var også åpent for fremtidige SLP-arrangører i Bangladesh.
- En ukes opplæring i bruk av saksbehandlerverketøyet for brukere og superbrukere i BAB. Opplæringen omfattet også diverse tilpasninger knyttet til arbeidsprosessene i BAB
- En opplæringsbedømmelse (ISO 15189) ved et medisinsk laboratorium i Dhaka

I tillegg skulle det ha vært gjennomført treningsbedømmelser innen sertifisering (ISO 17021/ISO 17024/ ISO 17065) og inspeksjon (ISO 17020). Av kapasitetsmessige hensyn ble disse flyttet til februar 2015.

Sluttrapporter ble sendt UNIDO i desember 2014. Prosjektet ble formelt avsluttet selv om det gjenstår en restanse.

BAB ble peer evaluert av Asia Pacific Laboratory Accreditation Cooperation (APLAC) i november 2014 med et positivt resultat og forventet undertegning av multilateral avtale (MRA) med APLAC tidlig 2015.

3.3.2 Technical Assistance for the Development of Inspection Body Accreditation Programme for MAURITAS & Mauritius Government Certification

Mauritas, akkrediteringsorganet på Mauritius, fikk i andre tertial 2014 ansatt tilstrekkelig kompetent personell. Det lenge planlagte og kontraktsfestede prosjektet for NAs bistand til Mauritas ble derfor gjenopptatt opp i tredje tertial 2014.

Aktiviteter som ble gjennomført var:

- Dokumentgjennomgang off site. Kontorøvelse fra Norge
- Opplæring og eksamen innen miljøstyringssystemer, informasjonssikkerhetssystemer og kvalitetsledelsessystemer. 4 personer fra Mauritius kom til Norge

For 2015 planlegges følgende aktiviteter:

- Mauritas personelle deltar på bedømming av inspeksjonsorgan og sertifiseringsorgan i Norge
- En ledende bedømmer fra NA skal delta i bedømminger på Mauritius i løpet av 2015

Prosjektet forventes avsluttet september 2015.

3.4 Ressursforbruk 2014

Nedenfor presenteres informasjon om NAs ressursramme og ressursbruk i 2014, herunder kommentarer til nøkkeltallene fra årsregnskapet som ble presentert i kapittel 2.

3.4.1 Tildeling

NAs samlede tildeling på utgiftspost 01 økte med 7,4 % fra 2013 og utgjorde i 2014 kroner 40 300 000. I tillegg mottok NA refusjoner fra folketrygden. Vi henviser til Ledelseskomentaren i kapittel 6. Årsregnskapet for nærmere forklaringer og vurderinger av vesentlige forhold ved NAs årsregnskap.

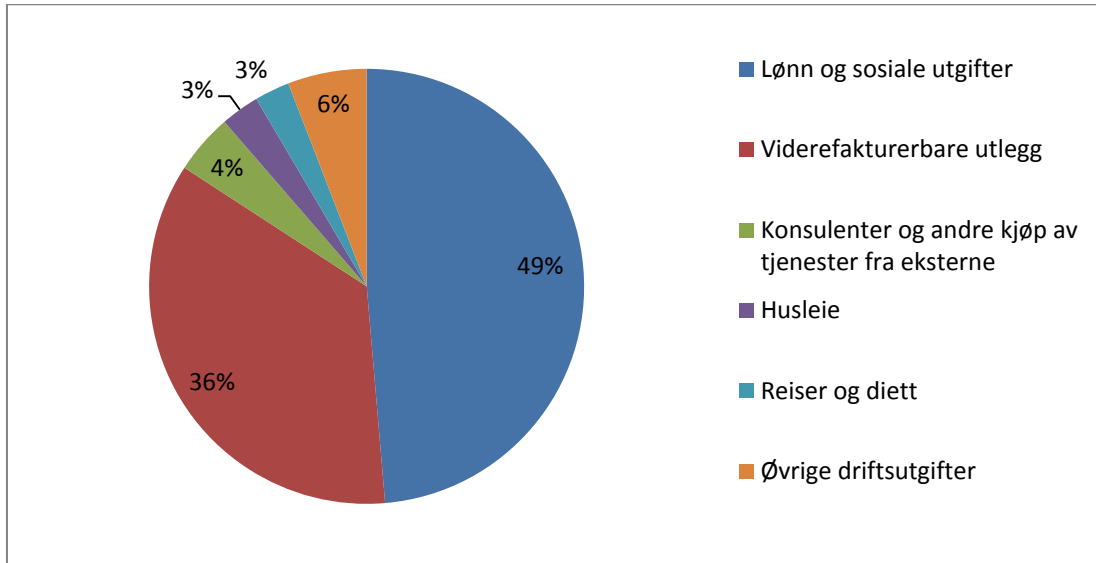
Økningen i bevilgningene er et tydelig signal fra departementet, etter innspill fra NA, om høyere aktivitetsnivå i 2014 enn foregående år. Årsrapporten og tilhørende årsregnskap viser at dette er tilfelle. NAs utnyttelsesgrad ble 95,6 % hvilket indikerer at midler som har vært tilgjengelig i stor grad er blitt benyttet. Tildeling på inntektspost 01 økte med 16,2 % fra kroner 28 400 000 i 2013 til 33 000 000 i 2014. Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet var kroner 38 386 996. Innbetalinger fra gebyrer utgjorde 46,3 % av dette. Merinntekten skyldes i hovedsak et høyere aktivitetsnivå enn planlagt og at NA mottok kroner 3,8 mill. i innbetaling på et bistandsprosjekt fra 2013.

3.4.2 Driftsutgifter

Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet var kroner 44 281 592 i 2014. Driftsutgiftene utgjorde 98,5 % av dette. Driftsutgiftene økte med 13,7 % sammenlignet med 2013.

Kakediagrammet i figur 2 viser sammensetningen av driftsutgiftene etter art i 2014.

Figur 2: Driftsutgifter etter art

Lønn og sosiale utgifter utgjorde 49 % av driftsutgiftene i 2014. I 2013 var andelen 47 %. Antall årsverk økte med 17,8 % i 2014. NA hadde ved årets utgang 25 ansatte fordelt på 22,5 årsverk. Lønnsutgifter per årsverk i 2014 er tilsvarende lik nivået i 2013. Lønnsutgifter per årsverk vurderes å være noe høyere enn hva anses som normalt. Dette skyldes primært økt bruk av overtid de siste par årene for å kunne opprettholde planlagt aktivitetsnivå i perioder med vakanser, permisjoner og langtidssykemeldte.

Viderefakturerbare utlegg er utgifter NA pådrar seg i forbindelse med gjennomføring av akkrediteringsprosjektene. Det være seg utgifter til innleie av teknisk ekspertise og reisekostnader. Disse utleggene viderefaktureres NAs akkrediterte virksomheter i sin helhet. 36 % av driftsutgiftene i 2014 var utgifter av en slik art. I 2013 var andelen 37 %. Fra 2013 til 2014 har det vært en økning av viderefakturerbare utgifter på 9 %. Dette indikerer en økning i aktivitetsnivå innen NAs kjernevirksomhet samtidig som vi har sett oss nødt til, som følge av vakanser, permisjoner og langtidssykemeldte, å leie inn mer teknisk ekspertise enn opprinnelig planlagt.

Utgifter til konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne utgjorde 4 % av driftsutgiftene i 2014. En andel av dette relateres til NAs behov for innleie av 2 personer i forbindelse med forsøksordningen på mer effektiv saksbehandling knyttet til akkrediteringsprosjektene. Forsøksordningen har gitt ønskede resultater, og vil fra 2015 bidra til 2 nye årsverk i etaten. Med dette vil lønnsandelen øke, samtidig som de vil utføre inntektsgivende oppgaver.

4 Styring og kontroll i virksomheten

4.1 Overordnet vurdering av styring og kontroll i virksomheten

Internkontroll i NA styres av både internkontrollkravene i akkrediteringssystemene og de krav som ligger til internkontroll for NA som forvaltningsorgan.

På et overordnet nivå er NAs internkontrollsystem beskrevet som en årsplan med relativt faste milepeler som gjennomføres årlig. Årsplanen ivaretar internkontroll for etatsstyring, budsjettering, rapportering, risikovurdering, peer-evaluering og strategiprosesser.

I tillegg til det overordnede er det mer detaljerte aktivitetsplaner for internkontroll på akkrediteringsområdet, økonomistyring ned på prosjektnivå og på anskaffelsesområdet.

4.1.1 Peer-evaluering 2014

I løpet av 2014 var NA gjenstand for to peer-evalueringer, henholdsvis oppfølging av korrigerende tiltak fra peer-evalueringen i 2012 og peer-evaluering for EU-ETS-ordningen som er et nytt akkrediteringsområde fra 2014.

Høsten 2014 ble begge rapportene godkjent av EAs komité for multilaterale avtaler, EA MAC. NAs status som signatar til alle EAs multilaterale avtaler ble bekreftet.

4.2 Forhold departementet har bedt om særskilt rapportering på

4.2.1 Oppdatert risikovurdering

4.2.1.1 Endringer i porteføljen

De senere årene har det vært en netto økning i antall akkrediteringer. Denne trenden er ikke synlig ved årsskiftet 2014/15. Dette skyldes delvis at få søknader om akkreditering er innvilget i løpet av året, og at det ved årets utløp er 27 søknader som ikke er ferdig saksbehandlet. Det at det i perioden har vært en nedgang i antall akkrediteringer får ikke effekt på saksbehandlingstiden før ett år etter terminering av akkrediteringen.

Sett i lys av utvikling av porteføljen ser vi for oss en fortsatt økt ressursbruk til å innvilge nye søknader og ivareta de akkrediterede organisasjonenes behov for oppfølging de nærmeste årene.

4.2.1.2 *Tilstrekkelig og tilgjengelig kompetanse*

Ressurssituasjonen er et nøkkelement i etatens risikovurdering av fremtidig evne til å løse sine oppgaver.

De siste årene har NA opplevd en jevn vekst i porteføljen, økt kompleksitet i akkrediteringsomfangene og flere akkrediteringsområder med relativt få akkrediteringer. Til sammen har dette gradvis ført til et større behov for personer som kan lede bedømminger på flere ulike typer akkrediteringsordninger. For eksempel er det etter implementeringen av EU ETS-ordningen behov for ledende bedømmere som kan reise offshore for å bedømme verifikasjon av utslipp fra plattformer. Dette er oppgaver som krever mye tid, både i opplæring og godkjenning for offshorearbeid, men også i selve gjennomføringen ute på anleggene.

I tillegg er behovene for veiledning av sektormyndigheter i forbindelse med ulike lovkrav om akkreditering økende. Dette gjelder ikke bare utpeking av tekniske kontrollorgan. I 2014 brukte NA mye av den tilgjengelige saksbehandlertiden på veiledning i forbindelse med implementering av nye krav til kalibrering av utstyr som brukes i EU-kontroll av biler, krav til masseforflytningsutstyr på ansvarsområdet for både Arbeidstilsynet og Petroleumsstilsynet, og flere andre ordninger som i større grad forsøkes løst med bruk av akkrediterte systemer.

I 2014 hadde etaten tilsammen 2,5 årsverk mindre tilgjengelig enn planlagt grunnet vakanser, permisjoner og sykemeldinger.

Ressurssituasjonen søkes bedret på flere måter: Ansettelse av to prosjektkoordinatorer vil frigjøre tid fra ledende bedømmere til å utføre faglig bedømming i stedet for prosjektplanlegging, arkivering og andre administrative oppgaver. Forenkling av skjemaer, styringsdokumenter og rutiner er et annet virkemiddel med samme målsetting. I tillegg ble det ved slutten av 2014 igangsatt et prosjekt for å støtte opp om selve bedømmingen med utvikling av et IKT-støtteverktøy for stedlig rapportering.

Det er NAs vurdering at personellsituasjonen fremdeles er et risikoelement som følges opp også i 2015.

4.2.1.3 *Rammebetingelser*

Inntektsnivået de senere årene, som delvis var et resultat av høye bistandsprosjektinntekter over tid, vil ikke kunne opprettholdes tilsvarende fra 2015. Som et avbøtende tiltak ble gebyrforskriften for NA revidert ved utgangen av 2014.

Revisjonen var i hovedsak innrettet mot endring i satser (økning i gebyrer), og ikke forskriftens tekniske innretning.

4.2.1.4 Støttesystemer

IT-systemer har over flere år vært en risikofaktor. Spesielt er det et internt selvutviklet støttesystem for gjennomføring av akkreditering (EDNA) som er utsatt. Systemet som opprinnelig ble bygget som en enkel Access-database har over flere år blitt utviklet til et kompleks system for å støtte saksbehandling i NA. I løpet av 2014 har dette systemet igjen vist tegn på at det ikke håndterer et stadig mer kompleks saksomfang.

Risikoelementer omfatter både den tekniske infrastrukturen, lagring av data, logging av endringer og informasjonssikkerhetssystemer.

NA har over flere år vurdert ulike tilnærminger til å redusere risikoeksponering for dette systemet. I 2014 gjennomførte vi en mulighetsstudie som konkluderte med å erstatte EDNA med funksjonalitet i Agresso. Dette prosjektet viste seg å bli for dyrt, og er derfor redusert i omfang.

For 2015 vil risikoeksponeringen for EDNA bestå, og NA vil søke alternative metoder for risikoreduksjon. Det foreligger ingen konkrete planer for å erstatte alle funksjoner i EDNA ved utgangen av 2014. En viss fremdrift forventes allikevel ved å erstatte enkelte funksjoner fortløpende gjennom året.

4.2.2 Likestilling og mangfold

I NAs ansettelsespolitikk er det først og fremst kompetanse som ligger til grunn for vurdering av søkere til ulike stillinger. I tillegg vektlegges etatens likestillings og etniske sammensetting i forbindelse med ansettelsesprosesser.

Ved utgangen av 2014 er det NAs vurdering at det er tilstrekkelig kjønnsmessig balanse i etaten. Når det gjelder mangfold ble det ikke identifisert behov for tiltak for å øke andelen med innvandrerbakgrunn i 2014. Fokus på kompetanse vurderes ikke som et hinder for personer med innvandringsbakgrunn for å nå opp i konkurransen om stillinger i NA.

Tabell 7: Tilstandsrapportering - kjønn

		Kjønnsbalanse			Månedslønn	
		Menn %	Kvinner %	Total (N)	Menn Kroner	Kvinner Kroner
Totalt i virksomheten	2014	36	76	25	56 984	52 860
	2013	40	60	25	52 423	49 470
Direktør	2014	100		1	-	
	2013	100		1	-	
Avd.dir., adm.sjef	2014		100	2		61 938
	2013		100	2		58 887
1088 Sjefingeniører	2014	67	33	6	59 375	56 692
	2013	67	33	6	55 719	55 129
1181 Senioringeniør	2014			10	50 116	53 406
	2013	25	75	8	46 525	51 054
1364 Seniorrådgiver	2014	50	50	2	48 333	59 175
	2013	50	50	2	45 700	55 175
1363 Seniorkonsulent	2014		100	2		40 937
	2013		100	2		38 771
1408 Førstekonsulent	2014		100	1		-
	2013		100	2		37 492
1434 Rådgiver	2014	100		1	-	
	2013	100		2	41 575	

Tabell 8: Tilstandsrapportering - kjønn

		Antall tilsatte	Deltid		Midlertidig ansettelse		Foreldrepermisjon		Legemeldt sykefravær	
			M%	K%	M%	K%	M%	K%	M%	K%
Norsk akkreditering	2014	25					22,2	6,3	8,5	5,7
	2013	25					4		1,0	6,1

4.2.3 Kommunikasjonsarbeid

NAs kommunikasjonsplan ble i løpet av 2014 oppdatert for å tilpasses revidert strategi.

Kommunikasjonsaktivitetene i NA er sterkt knyttet til etatens kjernevirksomhet. Virkemidler som kurs, foredrag og kontaktmøter med nøkkelmålgrupper blir prioritert som kommunikasjonskanaler.

Høsten 2014 startet NA arbeidet med målrettede kommunikasjonsaktiviteter knyttet til sektormyndigheter, utpeking av tekniske kontrollorgan og forventninger til bruk av akkreditering på disse områdene i løpet av de nærmeste årene. Dette er spesielt aktuelt etter implementeringene av EØS-vareloven og den såkalte «alignment package», som tar sikte på å innføre 768/2008-metodikken i en rekke sektordirektiver.

4.2.4 Effektivisering og forenkling

4.2.4.1 Færre skjema

I 2014 startet NA et arbeid for å begrense antall skjema for bruk av akkrediterte virksomheter og nye søkere. Målsettingen med dette prosjektet er å:

- Gjøre det enklere for kunder å finne riktige skjema for innsending av informasjon til NA
- Spare tid internt ved å ha færre skjema som må språkstyres på tre språk (engelsk og to norske)
- Forenkle styringen av dokumenter som akkrediterte virksomheter og søkere må forholde seg til

I løpet av 2014 ble det identifisert 17 skjema som forenkles og samkjøres. Det betyr at vi i løpet av 2015 vil ha åtte færre dokumenter å styre, kommunisere og utfylle for våre kunder.

4.2.4.2 Forenkling av kravdokument for akkrediterte

Kravdokument for akkrediterte er et dokument som skal styre avtalen mellom NA og våre kunder.

Dokumentet er omfattende, og dekker alle akkrediteringsordningene og eventualiteter som ikke er håndtert av ISO 17011, EØS-vareloven eller forvaltningsloven.

Dokumentet ble revidert i 2014 og sendt på høring til kunder og interessenter i desember 2014. NA har mål om å publisere et kortere, mer oversiktlig vilkårsdokument innen 1. juni 2015. Frist for implementering hos kunder er foreløpig satt til 1.10.15.

Dokumentet har gjennomgått en total revisjon med fokus på enklere språk og mer konsistent kapittelstruktur.

4.2.4.3 Rapportering på stedet

Rapporter fra akkrediteringsprosjekter skal dekke et vidt spekter av krav som er vurdert under bedømmingen. Etter gjennomført bedømming rapporteres funn, både samsvar og avvik. Basert på de funnene som rapporteres fra bedømmingen får organisasjonen som skal akkrediteres informasjon om hva som er funnet i samsvar med krav, og hvilke avvik som rettes innen gitte frister for at akkreditering skal vedtas.

Tiden fra gjennomført akkrediteringsbesøk til organisasjonen lukker sine avvik, har betydning for hvor fort akkrediteringen kan vedtas, og hvor fort den akkrediterte organisasjonen kan levere en akkreditert tjeneste i markedet. Det er derfor av stor verdi for kundene at denne prosessen gjøres så fort som mulig fra akkrediteringsorganet.

Basert på dette har NA satt i gang et prosjekt for ved hjelp av et støttesystem kunne levere rapport umiddelbart etter bedømmingen.

Kravspesifikasjon for et slikt støttesystem ble utviklet i 2014. Vi gjennomførte også anbudsprosess, og besluttet leverandør i desember 2014. Prosjektet starter opp i februar 2015 med målsetting om implementering i bedømmingsprosessen fra høsten 2015.

4.2.4.4 Effektivisering av saksbehandling

Ledende bedømmerrollen i NA har tradisjonelt vært en kombinasjon av faglige vurderinger av styringssystemer, prosjektledelse av bedømmerlag og administrative oppgaver.

De siste årene har det vært en utvikling hvor akkrediteringer har blitt mer kompliserte. Flere organisasjoner slår seg sammen, spesialisere tjenester på enkeltlokasjoner og tilpasser seg markedets behov i et større tempo enn tidligere. Krav til gjennomføring og oppfølging av økonomiske og administrative oppgaver har økt i tråd med at akkrediteringene har blitt mer komplekse.

I 2014 startet vi en forsøksordning hvor vi spesialiserte saksbehandlerrollen og allokerer to stillinger (prosjektkoordinatorer) til kun å jobbe med de økonomiske og administrative oppgavene knyttet til akkrediteringsprosjektene. Prosjektkoordinatorer følger prosjektene fra start til mål og fungerer også som førstelinjekontakt for våre kunder.

Med spesialisert kompetanse skal saksbehandlingstiden per prosjekt minske. Det er også mål om å frigjøre tid fra ledende bedømmere til å bedømme flere organisasjoner og bidra til å ta unna en økende oppdragsmengde i form av ubehandlede søknader om akkreditering.

Forsøksordningen ble testet i ett halvår i 2014. Det er besluttet å fortsette ordningen fra 2015 med 2 årsverk allokert til dette arbeidet.

5 Vurdering av framtidsutsikter

NA vurderer sin evne til å nå fastsatte mål og levere forventede resultater på lengre sikt som god. Utfordringer med risikoeksponering for nøkkelpersonell og støttesystemer håndteres fortløpende.

NAs strategi for perioden 2014-17 har identifisert fire prioriterte områder for å støtte opp om etatens evne til å levere forventede resultater på hoved- og delmål:

- Utvikling av forretningsområder gjennom tydelig kontakt med fagmiljøer, involvering av sektormyndigheter og ved påvirke myndighetskrav innen vårt kompetanseområde
- Forbedre våre arbeidsprosesser gjennom effektivisering og implementering av IT-systemer som forenkler vårt arbeid
- Utvikle organisasjonskulturen til økt kunnskapsdeling, raushet og inkludering
- Utvikling av vårt omdømme gjennom samarbeid nasjonalt og internasjonalt, oppdatere hjemmesider og forbedre våre kunderelasjoner

De nærmeste årene anser NA at implementering av varepakken og de sektordirektivene som revideres i tråd med 768/2008 vil ha stor betydning for hvordan NA samarbeider med sektormyndigheter i Norge. Erfaringsvis ser vi to konsekvenser av denne type lovgivning; Det må legges mye arbeid i forberedelse av nye akkrediteringsområder for utpeking av få tekniske kontrollorgan per område, og når en sektormyndighet erfarer effekten av bruk av akkreditering innen et område regulert av EU-direktiver, ønsker de å ta i bruk metoden også på nasjonale bestemmelser. Dette så vi for eksempel i forbindelse med krav til trykkpåkjent utstyr der Direktorat for sikkerhet og beredskap kopierte mye av ideen for førmarkedskontroll i Pressure Equipment Directive til nasjonal lovgivning om inspeksjon av tilsvarende installert utstyr.

Årets nedgang i antall akkrediterte organisasjoner har ikke resultert i nedgang i ressursbruken på gjennomføring av akkrediteringsprosjekter, jmf. kapittel 3.1.1. Det er også flere organisasjoner under behandling for akkreditering enn netto nedgang i antall akkrediteringer. Det er derfor fortsatt forventet økning i behovet for ledende bedømmere i etaten i tråd med tidligere analyser.

NAs arbeid i de internasjonale organisasjonene for akkrediteringsorgan; EA, ILAC og IAF, fortsetter å ha et høyt fokus. Dette arbeidet organiseres internt i NA gjennom et internasjonalt forum for å sikre at Norges interesser ivaretas best mulig inn i de ulike komiteene. De nærmeste årene anser NA det som sannsynlig at konsekvenser av en eventuell transatlantisk handelsavtale mellom EU og USA (TTIP) vil diskuteres i de tekniske komiteene for samsvarsvurderinger.

6 Årsregnskap

6.1 Ledelseskommantar årsregnskapet 2014

6.1.1 Formål

Norsk akkreditering (NA) ble i 1994 opprettet som en avdeling i Justervesenet og skilt ut som egen etat i 2004. NA er underlagt Nærings- og fiskeridepartementet. NA er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det fremgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Etatens virksomhet er hjemlet i Lov om det frie varebytte i EØS (EØS-vareloven) av 12 april 2013.

NAs rolle er å sikre internasjonal tillit til varer og tjenester. Dette gjøres ved at vi som medlemmer av internasjonale akkrediteringsavtaler kan sikre kvaliteten på sertifikater, inspeksjonsrapporter og laboratorieresultater utført av akkrediterte virksomheter i Norge.

NAs mål er:

- Dekke behovet i markedet for nye akkrediteringer og oppfølginger
- Dekke behovet i markedet for inspeksjon etter OECDs prinsipper for god laboratoriepraksis (GLP)

Årsregnskapet utgjør kapittel 6 av årsrapporten til Nærings- og fiskeridepartementet

6.1.2 Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra Nærings- og fiskeridepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av NAs disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

6.1.3 Vurdering av vesentlige forhold

I 2014 har NA disponert tildelinger på utgiftssiden à kroner 40 300 000, jf. bevilgningsrapporteringen og note A. Merutgiften for post 01 driftsutgifter ble kroner 3 981 592. Tildeling på inntektssiden utgjorde kroner 33 000 000, og merinntekten for post 01 gebyrinntekter og andre inntekter ble kroner 5 386 996. Etter justering for inntekter fra offentlige refusjoner og merinntekter, så har NA en reell innsparing på kroner 2 052 414. Kroner 2 015 000, dvs. 5 % av årets bevilgning på driftspost 01, søkes overført til neste år på post 01 iht. beregninger i note B.

Artskontorrapporteringen viser at rapporterte utgifter til drift beløp seg til kroner 43 634 582. Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter beløp seg til kroner 21 947 515 i 2014, mot kroner 18 883 996 i 2013. Økningen skyldes dels en økning i antall årsverk, jf. opplysninger i note 2, dels økt bruk av overtid i perioder med vakanser, permisjoner og langtidssykemeldte og en generell lønnsvekst. Lønnsandel av driftsutgifter er i underkant av 50 %. Det er relativt lavt i en statlig virksomhet, men har sammenheng med at NA må leie inn teknisk ekspertise på sine akkrediteringsprosjekt. Utgifter av en slik art, sammen med reiseutgifter som påløper på disse prosjektene, viderefaktureres NAs

akkrediterte virksomheter i sin helhet. Slike viderefakturerbare utlegg beløp seg til kroner 15 507 575 i 2014, jf. oversikt over andre utbetalinger til drift note 3. Dette utgjør 36 % av NAs driftsutgifter. Dette er en økning fra 2013 på 9 %, noe som har sammenheng med økt aktivitetsnivå samt et større behov for innleie av teknisk ekspertise, grunnet ressursituasjonen. For å oppnå mer effektiv saksbehandling, har det påløpt utgifter i forbindelse med innleie av to personer i en forsøksordning med bruk av prosjektkoordinatorer. Utover dette har det vært en forsiktig økning i andre driftsutgifter. Det er ikke gjort investeringer i 2014.

Artskontorrapporteringen viser at rapporterte driftsinntekter beløp seg til kroner 38 386 996. Innbetalinger av gebyrer beløp seg til kroner 17 766 835 i 2014, mot kroner 14 247 713 i 2013, jf. note 1. Innbetalinger av viderefakturerte utlegg utgjorde kroner 15 327 996 i 2014, mot kroner 12 961 460 i 2013. Økningen er resultatet av det høye aktivitetsnivået. I 2014 mottok NA en innbetaling på kr 3,8 mill. på en faktura som forfalt i desember 2013. Dette er forklaringen på de høye regnskapsførte inntektene på bistandsprosjekt i 2014, jf. note 1. Inntekter av en slik art vil reduseres fra 2015 i tråd med NAs delstrategi for internasjonale akkrediteringer og internasjonal bistand 2012-15.

Mellomværende med statskassen utgjorde pr 31.12.14 kroner 1 754 188. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av. Foruten rapportert mellomværende har NA utestående kundefordringer på kroner 1 237 086 som ikke er innbetalt og derfor ikke framkommer som innbetaling i årsregnskapet, jf. opplysninger om avregning med statskassen i note 4.

6.1.4 Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for NA. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d., men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2014. Beretningen er unntatt offentlighet fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 fra Riksrevisjonen, men vil bli publisert på NAs nettsider så snart dokumentet er offentlig.

Kjeller, 26. februar 2015

Geir A. Samuelsen
Direktør
Norsk akkreditering

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for NA er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (“bestemmelsene”), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av eget departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger NA står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- A. Regnskapet følger kalenderåret
- B. Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- C. Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- D. Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen “Netto rapportert til bevilgningsregnskapet” er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.8.1. Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som NA har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet NA har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser NA står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva NA har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel/post

Artskontorapporteringen

Artskontorapporteringen viser regnskapstall NA har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen.

Note 4 til artskontorapporteringen viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2014							
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merutgift (-) og mindreutgift
0903	Norsk akkreditering	01	Driftsutgifter	A, B	40 300 000	44 281 592	-3 981 592
<i>Sum utgiftsført</i>					40 300 000	44 281 592	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3903	Norsk akkreditering	01	Gebyrinntekter og andre inntekter	B	33 000 000	38 386 996	5 386 996
3903	Norsk akkreditering	16	Refusjon av fødselspenger	B		126 270	126 270
3903	Norsk akkreditering	18	Refusjon av sykepenger	B		520 740	520 740
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift			2 999 485	
<i>Sum inntektsført</i>					33 000 000	42 033 491	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						2 248 101	
Kapitalkontoer							
600875	Norges Bank KK /innbetalinger					39 303 019	
600875	Norges Bank KK/utbetalinger					-41 338 409	
709413	Endring i mellomværende med statskassen					-212 711	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)							
Konto	Tekst				2014	2013	Endring
709413	Mellomværende med statskassen				-1 754 188	-1 541 477	-212 711

Norsk akkreditering 2014

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
090301		40 300 000	40 300 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastningsfullmakter	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Standard refusjoner på inntektspostene 15-18	Merinntekter iht merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp*	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
090301		-3 981 592	0	-3 981 592	647 010	5 386 996			2 052 414	2 015 000	2 015 000

* Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se det årlige rundskrivet R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter*Fullmakt til å bruke standard refusjoner av lønnsutgifter til å overskride utgifter*

NA er gitt fullmakt til å overskride tildelt lønnsbevilgning under post 01 mot tilsvarende refusjon fra andre statsinstitusjoner. NA har brukt lønnsrefusjoner som er rapportert på kap. 3903 post 16 og 18 til å dekke inn deler av merutgiften under kap. 903, post 01. Lønnsrefusjoner beløper seg samlet til kr 647 010.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

NA er gitt fullmakt til å overskride utgiftsbevilgningen under kap. 903, post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3903, post 01 innenfor en ramme på 6 mill. kroner.

Merutgiften på kr 3 981 592 skyldes i hovedsak høyere aktivitetsnivå innen NAs kjernevirksomhet enn først antatt. Dette genererer økte viderefakturerbare utlegg som igjen gir merinntekt på den ordinære inntektsposten. I tillegg har NA pådratt seg høye overtidskostnader som følge av ressursituasjonen og de prioriteringer som har vært gjort. Innleie av 2 personer i en forsøksordning med prosjektkoordinatorer for mer effektiv saksbehandling, gir også en forklaring på merforbruket. Merinntekten på kr 5 386 996 skyldes i hovedsak økt aktivitet som har gitt økte inntekter i form av gebyrinntekter og innbetalinger av viderefakturerte utlegg. I tillegg ble utstedt faktura til Unido pålydende kr 3,8 mill med forfall i desember 2013, innbetalt januar 2014.

Mulig overførbart beløp

NA har hatt en reell innsparing på kr 2 052 414. Kr 2 015 000, dvs. 5% av årets bevilgning på driftspost 01, søkes overført til 2015.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2014

	Note	2014	2013
Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	17 766 835	14 247 713
Salgs- og leieinnbetalinger	1	20 620 161	14 064 420
<i>Sum innbetalinger</i>		38 386 996	28 312 133
Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	2	21 947 515	18 883 996
Offentlige refusjoner vedrørende lønn	2	-647 010	-768 355
Andre utbetalinger til drift	3	22 334 078	20 276 730
<i>Sum utbetalinger</i>		43 634 582	38 392 371
Netto rapporterte utgifter til drift og investeringer		5 247 586	10 080 238
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
5700 Folketrygdens inntekter - Arbeidsgiveravgift		2 999 485	2 590 852
<i>Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler</i>		2 999 485	2 590 852
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		2 248 101	7 489 386
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2014	2013
Skyldig skattetrekk		-1 140 188	-1 172 521
Skyldige offentlige avgifter		-214 201	-137 296
Annen gjeld		-399 799	-231 660
Sum mellomværende med statskassen		-1 754 188	-1 541 477

Note 1 Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet

	31.12.2014	31.12.2013
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Gebyrinntekter	17 734 456	14 147 447
Purregebyr og diverse inntekter	123 803	217 556
Konstanterte tap på fordringer	-91 424	-117 289
<i>Sum innbetalinger fra gebyrer</i>	17 766 835	14 247 713
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
<i>Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Bistandsprosjekt (netto)	4 235 665	768 960
Innbetalinger av viderefakturerte utlegg	15 327 996	12 961 460
Kursinntekter	1 056 500	334 000
<i>Sum salgs- og leieinnbetalinger</i>	20 620 161	14 064 420
<i>Andre innbetalinger</i>		
<i>Sum andre innbetalinger</i>	0	0
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
<i>Sum innbetaling av finansinntekter</i>	0	0
Sum inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	38 386 996	28 312 133

Note 2 Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter og innbetalinger av offentlige refusjoner vedrørende lønn

	31.12.2014	31.12.2013
<i>Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter*</i>		
Lønninger	17 058 678	14 956 918
Arbeidsgiveravgift	2 606 493	2 253 422
Pensjonsutgifter	1 952 222	1 517 939
Andre ytelser	330 121	155 717
Sum utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	21 947 515	18 883 996
* Kun ansatte i NA. Utbetalt honorar og arb.g.avgift på innleid teknisk ekspertise (på akkrediteringsprosjekt), inngår i Note 3 andre utbetalinger til drift under viderefakturerbare utlegg.		
<i>Offentlige refusjoner vedrørende lønn</i>		
Sykepenger og andre refusjoner	647 010	768 355
Sum offentlige refusjoner vedrørende lønn	647 010	768 355
Antall årsverk:	22,5	19,1

Note 3 Andre utbetalinger til drift og utbetaling av finansutgifter

	31.12.2014	31.12.2013
<i>Andre utbetalinger til drift</i>		
Husleie inkl. felleskostnader, strøm og renhold	1 252 155	1 216 101
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	10 741
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	3 347	2 562
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	37 404	23 862
Mindre utstyrsanskaffelser	364 337	600 052
Leie av maskiner, inventar og lignende	296 958	98 846
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	1 877 764	1 485 935
Reiser og diett, ansatte NA	1 139 362	976 680
Kurs- og seminarvirksomhet	352 361	510 397
Viderefakturerbare utlegg (honorar/reise på akk.prosjekt)*	15 507 575	14 225 424
Øvrige driftsutgifter	1 502 814	1 126 130
Sum andre utbetalinger til drift	22 334 078	20 276 730
* Utbetalt honorar/lønn og arb.g.avgift til innleid teknisk ekspertise (på akkrediteringsprosjekt) er inkludert her.		
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Sum utbetaling av finansutgifter	0	0

Note 4 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen**Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen**

	31.12.2014	31.12.2014	Forskjell
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler*		0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	1 237 086	0	1 237 086
Andre fordringer	0	0	0
Kasse og bank	0	0	0
<i>Sum</i>	1 237 086	0	1 237 086
Langsiktige gjeld			
Annen langsiktig gjeld			0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	0	0	0
Skyldig skattetrekk	-1 140 188	-1 140 188	0
Skyldige offentlige avgifter	-214 201	-214 201	0
Annen kortsiktig gjeld	-399 799	-399 799	0
<i>Sum</i>	-1 754 188	-1 754 188	0
Sum	-517 102	-1 754 188	1 237 086